

Három az igazság

Március 9. az igazság pillanata, legalábbis mi abban reménykedünk, hogy az lesz.

Azzá lehet, ha komolyan vesszük azt, hogy a véleményünknek súlya és ereje van. A latin közmondás azt mondja: „Csepp vájja a követ, de nem azért mert erős, hanem mert sűrűn esik.” Egy csepp nem tud erőt venni a sziklán, de ha sűrűn esik, ha minden csepp oda hat, ahol arra szükség van, akkor a szikla szétmállik, győz az erőtlennek látszó vízcseppek sokasága.

A demokrácia próbaköve az, hogy a polgárai komolyan vegyék azt, hogy képesek „vájni a követ”. Képesek rá, ha akkor és ott, ahol szükség van rájuk, egyöntetűen azt akarják.

A népszavazás hosszú vajúdás után került erre a tavasz eleji vasárnapra. Az előzmények felvillantása akkor is hasznos, ha azt már sokszor olvashatták, hallhatták.

A „nagy a jólét” biztonságát ígérő szociál-liberális koalíció a saját maga gerjesztette válságból azt a kiutat választotta, hogy minden terhet ráhárít az ország lakóira. Erről a szándékukról mélyen hallgattak, először csak egymás között beszéltek róla Ószödön („Teljesen világos volt, hogy amit mondunk az nem igaz”).

A választási ígéretük ellenére vezettek be olyan intézkedéseket az egészségügyben és az oktatásban, amelyekről azt mondták, hogy nem tervezik, sőt az azt felvillantó ellenzéket riogatónak, hazugnak, csálással választást nyerni akaróknak titulálták.

Kicsit több mint egy év telt el azóta, hogy ezeket bevezették, most úgy beszélnek ezekről, mintha a világ kezdete óta léteztek volna, mintha a két nagy rendszer ezek nélkül nem működött volna. Pedig működött és működhetne ezután is, ha a szükséges pénzt nem vették volna el tőlük.

Elvették a pénzt, azt a forrást, amelyet a kormány nem a szögről akasztott le, hanem a polgárok befizetett adó- és járulékközeiből származik. Szándékosan nem írtam azt, hogy származott, mert ezek a forintok manapság is folyamatosan áramolnak a kincstárba. Tehát nem mondhatja senki, hogy ingyenes az egészségügy és az oktatás. Legfeljebb a számlát nem akkor fizetjük ki, amikor a szolgáltatást igénybe vettük, hanem előre, folyamatosan törlesztünk.

A kormány taktikája a vizitdíj és a napidíj ügyében az, hogy jelentéktelen összegnek állítják be, a tandíjról pedig azt mondják: miért ne az fizessen, aki azt igénybe veszi.

Mindkét érvelés álságos szirénhang, amelyet meg lehet hallgatni, de nem szabad komolyan venni.

Egy nemzet jövője szempontjából két kulcsfontosságú terület van: az egészség és az oktatás.

Az egészség – bár minden korosztály számára fontos – elsősorban az idősebbeket érinti. Azokat az idősebbeket, akik az életüket végigdolgozták, sokszor évtizedeken át orvosnál sem nagyon jártak, közben a munkabérukból vonták az adót, fizették utánuk a járulékokat a munkáltatók. És akkor, amikor rászorulnak az ellátásra, azt mondják nekik: ez ingyen nem megy, tessék érte fizetni.

Háromszáz forint nem sok annak, akinek sok van, de sok annak, akinek ebből kenyeret kell vennie. Csökkent is rendszeresen az orvoshoz járók száma, ezt a kormány eredményként szokta feltüntetni. Eredménynek egy olyan országban, ahol – különösen a férfiak között – a szívinfarktus, a daganatos betegségek miatt az átlagéletkor az egyik legalacsonyabb földrészünkön. A magyar Európa beteg embere.

Közgazdászok állapították meg, hogy az életkor emelkedése az életszínvonalat is emeli, érdemes tehát minden kormánynak az egészségügybe befektetni. Nem az emberek egyre kisebb pénztárcájából, és nem háromszáz forintot.

A jövő másik alappillére az oktatás. Ebben jók voltunk, nem véletlen, hogy annyi Nobel-díjast tudunk felmutatni. És talán még most is jók vagyunk, mert az alapok még megvannak, de a ráépített rész egyre ingatagabb.

Amikor a kilencvenes évek elején először köszöntötték a diplomás fiatalokat a faluban, három személyt kellett meghívni. Tavaly legalább 15 percen keresztül szólították a színpadra a végzeteket. Sokan járnak jelenleg is a felsőoktatásba, és ez így jó. Minél képzetesebb egy ember, annál inkább lehet esélye arra, hogy megtalálja a számítását egy olyan világban, ahol egyre feszítettebb a verseny.

Ha csak azok fognak tanulni, diplomát szerezni, akiknek az anyagi helyzete ezt megengedi, akkor néhány év múlva Csemőben még három fiatal se lesz, akit köszönteni, ünnepelni kellene.

A továbbtanulás a gyerek szorgalmán és tehetségén, ne a szülei tehetőségén múljon!

Ne tévedjen el senki, ez azokról a családokról is szól, ahol nincs egyetemista, vagy főiskolás gyerek. Most nincs, később lehet, ha a lehetőség nem egyedül az anyagiak szerint adatik meg.

(folytatása a 4. oldalon) ▶

ŐSZÖD

Balaton-Őszöd akkor híresült el, amikor 2006-ban kiszivárogtatták Gyurcsány miniszterelnöknek a szocialista párt vezetői előtt mondott kormány tevékenységét értékelő beszédét. Ebben Gyurcsány (őszinteségi rohamában?) elismerte kormánya két-éves igen gyenge szereplését, bevallotta, hogy az „apró lépéseik” nem vitték jelentősen előre az ország ügyeit, a népet csak ámították; saját szavaival: „hazudtak éjjel, hazudtak nappal. Ráadásul ebben a beszédében a miniszterelnök a helyenként közönséges szóhasználatával (többek között lek...ta az országát) mélyen megsértette nemzetét. Ezt a pártértekezlet Őszödon, a volt kormányüdüloben tartották.

Őszöd mai pontos szerepéről nem sokat tudunk. Részben vagy egészen privatizáltak? Lényeg az, hogy most is a régihez hasonló szerepet tölt be, – valószínűleg – nem jótékonysági alapon.

Hogy milyen volt Őszöd a magát puritánnak híresztelő Kádár-korszak alatt, arról Andai György újságíró „Ki kísérje Kádárt” című könyvéből (Unió Lap- és Könyvkiadó, 1990) tájékozódhatunk. Ő, mint bennfentes újságíró, tudósítóként járt ott, de ilyen minőségben járt a csehszlovákiai és a bulgáriai legfőbb kormányüdülobekben is. Ismertetői alapján „büszkén” állapíthatjuk meg, azokhoz viszonyítva Őszöd volt a „legmenőbb” (hogy ez mennyibe kerülhetett az államnak, arról jobb nem is beszélni). Részletek Andai könyvéből:

„Ha az ember gépkocsival halad Fonyód felé Pestről, az út jobb oldalán kis tábla jelzi, merre kell lekanyarodni Őszöd felé, de már a lekanyarodás utáni sorompó mögött csak egy újabb sorompó fogad, tudtul adva: itt valami, avatatlan szem számára tilos látnivaló kezdődik. Természetesen ebben az országban nincs avatatlan, nincs titok, mindenki tudja: a kormány üdülöje (az egyik üdülöje) Balaton-Őszödon van, volt. Mindenesetre szigorú utasítást adott valamikor egy illetékes: a Balaton-Őszöd helységnevének le nem írható.

Szóval, az elkonspirált üdüloben összejött pár miniszter és kíséretük. A protokoll természetesen elszállásolásukban is megnyilvánult. Az őszödi komplexum meglehetősen nagy területet hasít ki a Balaton-partból. Egy hatalmas, többemeletes üdülö, egy több száz embernek helyet adó étterem-konferenciaépület között, a gyönyörűen ápoltsá parkban kisebb-nagyobb villák. Ezek még régiek, békebeliek, hajdan államosították (kisajátították?).

No, mármost a szovjet delegáció vezetője a legnagyobb villát kapta, az utána következő méretűt a magyar (na nem nagysága, jelentősége, inkább házigazdái szerepe okán), és így tovább – a legkisebbek, a vietnamiak, kambodzsaiak már „csak” a többemeletes épület szerény, többszobás, természetesen a Balatonra néző lakosztályában kaptak helyet.

Ugyanitt (kisebb, egyágyas szobákban, melyek nem mindegyike nézett a vízre) jutott hely a kíséret tagjainak.

Szauna, ellenhullámokat keltő motorral felszerelt kis medence, konditerem; no meg kis boltocskák, butikok, negyedosztályú áron működő drinkbárok; vitorlások, motorcsónakok és egyebek szolgálták az itt lakók kényelmét. [...]

(És ne tagadd: élvezted az őszödi üdülö exkluzivitását, kényelmét. Az ember gyarló, te meg – állítólag – ember vagy. Az exkluzivitás, a kiemelt kényelem mindazonáltal csípte a szemed, ellenérzéseidnek hangot is adtál, sőt némely korabeli riportodban megpedzted a témát – mitagadás: elfogadtad azt, amit kaptál.)

A miniszteri tanácskozás résztvevői közösen reggeliztek, ebédeltek, vacsoráztak. A nagy teremben nemzeti zászlójukkal díszített asztaloknál ültek, kedélyesen – ismét csak a protokoll által meghatározott sorrendben; a magyarok asztala mindenesetre igen távol esett a románokétól... Tehát nagy, kollektív étkezések – már akinek kedve van hozzá. A vendég kívánsága parancs - ezt az ősi igazságot sehol máshol nem láttad ennyire igazságosnak, mint párt-és állami üdülobekben, szerte a szocialista világban (a külföldi tapasztalatokról később). Messzemenően figyelembe vették, ha a tisztelt vendég ilyen vagy olyan okból nem kíván „vegyülni”, a közös étkezéseken részt venni, és inkább szobája magányában (szobája? Villája, lakosztálya!) fogyasztotta el betevő falatját.

A betevő falat természetesen más és más, kinek-kinek ízlése szerint.

A szépen ápoltsá park szépen ápoltsá sétányán villamos targonca tűnik fel. Szép sárga, valódi, épp olyan (csak hát sokkal tisztább, újabb, ragyogóbb), amilyen bármelyik gyárunk udvarán. No és persze további különbségek: ott, Csepelen mondjuk talán egy pufajkás, borostás, bakancsos szaki hajtja a verdát, amelynek platóján mázsás öntecsek, vagy acélcsővek garmadája utaznak. Az őszödi targoncát vakító fehér, csillogó gombos spencerben üldögélő pincértanonc irányítja, és a szőnyeggel borított platón ólomkristály gyümölcstál: szilva, barack, alma, banán, pár fürt szőlő. Megy a targonca, megy egyik villához: valaki vitaminra vágyik.

A létesítmény egyik vezetője mondta:

– Oly mindegy, öregem. Ha már úgyszólván mindent az állam fizet, hát az a kis targoncaút már nem oszt, nem szoroz.”

Hogy mi van jelenleg Őszödon, kié Őszöd, hogy mennek ott manapság a dolgok, arról „kaotikusak” az ismereteink (de – sajnos – nem csak arról).

id. Olgyay György

A karácsonyi ünnepkör két közismert ünnepén felmérést végzett az egyik kereskedelmi tévécsatorna. A felmérésből megdöbbentő dolog derült ki: vannak emberek, akik nincsenek tisztában azzal, hogy mit ünnepelünk karácsonykor, mi az advent, vagy mi a napkeleti bölcsek neve. Ezen előzmények után úgy gondoltam, hasznos lenne egy írás a történelmi egyházak legnagyobb ünnepe, Húsvét előtt. Senkit nem szeretnék műveltségében megsérteni, ezért, ha valaki a most következőkkel tisztában van, ugorja át nyugodtan ezt a cikket, írásom nem neki szól.

Kezdjük az alapkérdéssel: húsvétkor Jézus feltámadását ünnepeljük! Nem szánom vallási értekezésnek ezt az írást, de ezt Szent Pál fogalmazza meg a legszebben: „*Ha pedig Krisztus nem támadt fel, akkor hiábavaló a mi igehirdetésünk, és hiábavaló a ti hitetek is.*” (1Kor 15, 14.) Az, hogy ehhez az ünnephez nagyon sok gyönyörű népszokás kapcsolódik hazánkban és külföldön, az az ünnep lényegén – a feltámadáson – semmit nem változtat. Az ünnepnek előkészülete is van, lelki és fizikai értelemben is. A fizikai egyszerűbb, kezdjük azzal: természetesen a családok vendégeket várnak, sütnek, főznek, takarítanak, a lányok és asszonyok locsolkodókat várnak, lakást díszítenek, tojást festenek. A lelki előkészületek is hasonlóak: takarítunk, díszítünk, vendéget várunk – a lelkünkbe. Ezt az előkészületi időszakot nevezzük nagyböjtnek.

Azért nagyböjt, mert nem egy-egy napig tart, mint a többi böjt évközben, hanem negyven napig. Ezen időszak alatt a vallásos emberek gondolkodása a bűnbánat felé fordul, aminek sokféle megnyilvánulása lehet. Valamikor régen a böjtöt a hústiltalommal azonosították. Ez ma már csak az egyik formája a böjtnek, sokan felmentést kapnak alóla. Hogyan is böjtölhetne az, aki üzemi konyhán étke-

zik, vagy orvos írja elő, hogy mit és mennyit kell ennie, vagy túl idős hozzá, esetleg a napi nyolc órát kemény fizikai munkával tölti stb. Az ilyen

H Ú S V É T

emberek számára más lehetőségek is adódnak. Nem csak a hústól tartózkodhat az ember, hanem valamilyen más élvezeti cikktől is (édesség, alkohol, szórakozás stb.), illetve böjtölhet olyan dolgok elvégzésével, amit eddig mindig halogatott. Gondolom, erre nem kell példa, van mindannyiunknak elég. A régi népszokások is tisztelték a böjtöt, húshagyó kedden (a böjti hústiltalom kezdete) befejeződött a farsangi bálok ideje, ezek után húsvétig már nem illett zajos mulatságot rendezni. Ezt sajnos ma már nem veszik figyelembe. Nem a zenés szórakozóhelyekre, hanem az egyébként máskor is megtartható bálokra, bulikra gondolok itt. Pedig, ha sarkítjuk a helyzetet, ugyanezek az emberek felháborodva utasítanak el egy bulit, ha a szomszédban haldokló lenne. (Persze van, hogy az ember azért nem akar magába nézni, mert akkor látnia kellene, amit ott talál...) A nagyböjt hamvazószerdával kezdődik, amikor egy kis hamuval emlékezünk a földi élet múlandóságára. Utolsó hete a nagyhét, amikor a régiek szerint „a harangok Rómába mennek” három napra, vagyis utoljára nagycsütörtök este megszólalnak, hogy elnémuljanak nagyszombatig, a feltámadást idéző szertartásig.

Szinte minden nép saját népszokásokkal ünnepli húsvétot. Általában az újjászületés, feltámadás, új életre ébredés jelképei vannak túlsúlyban. Ilyenek a tojás, a frissen kikelt csibe, kacsa stb. A kereszténység szimbó-

lumi közé tartozik a keresztelés jelképe, a vízbe merítés, ami locsolkodásként jelenik meg, továbbá a frissen kikelt első tavaszi virágok a téli tetszhalottság után. Népművészetünkben szinte önálló művészeti ágként jeleneik meg a tojásfestés, sok technikájával és tájegységenként változó mintázataival. Sajnos a régi, szép locsolkodóversek helyét ma már átveszi a napi politikai hu-

mort, vagy pajzán kétértelműségeket „csillogtató” rigmus. Az oka talán, hogy az óvodásoknak szóló versek után a felnőtteknek kitaláltakat már nem tanultuk meg, a „bárány húzta rengő kocsin” meg már nem házasulandó fiatalemberek szájába való.

A régi népszokások is illedelmessé szelídültek. Vízzel már nem illik locsolkodni, csak parfümmel, abból se sokat, mert megfájdul a fejünk. Pedig régen talán még sírt is az a lány, akit kihagytak a legények a locsolásból. Ma már sokan inkább elutaznak a lányok közül húsvétkor, a fiúk közül néhányan pedig jól jövedelmező iparágat csináltak a locsolkodásból, akik elől jobb bezárkózni. Nem tudom, hogy ez régen hogyan történt, de gondolom a baráti társaságok fiai locsolták a velük együtt felnövő lányokat, nem pedig vadidegenekhez zörgettek be a zománcos vödörrel. Nos, ez ma már nagyon illetlen viselkedés lenne, nem vitatom.

Azonban a húsvét szép szokásai közül szeretném, ha megmaradna néhány: az idős bácsi, aki mindig délután jött locsolkodni hozzánk, és sohasem ivott, viszont nagyon szép verseket tudott. Hogy nem kellett elbújni a hívatlan locsolkodók elől, és otthon találtam azt, akit meg akartam locsolni. Hogy az ünnep a templomban kezdődött és nem hétfő reggel, hanem szombat este. Talán azért pont ezeket írtam, mert ezek a gyermekkoromat idézik. Persze mindenki más emlékeket őriz, de ha valamit őriz, az már jó.

► Ötven év Csemő szolgálatában ◄

Szeleczi Imre atya ötven évvel ezelőtt, 1958-ban került korábbi szolgálati helyéről Ceglédre elsősorban azzal megbízatással, hogy a csemői katolikusok lelkipásztora legyen.

Ez az év Imre atya pappá szentelésének 55. évfordulója is egyben. A kettős jubileumhoz, valamint a „Pro diocesis vaciensis” kitüntetéshez gratulálunk, további szolgálatához jó egészséget kívánunk.

Csemői Polgári Kör

Szomszédok beszélgetnek

(részlet)

– Mi az a 300 forint Juci néni?
 – Neked édes fiam, neked. Cseréljünk csak, én odaadom a betegségemet, a 42 000 forint nyugdíjammal a Te egészségedért és jövedelmedért. Majd kiderül számodra is, mennyi is az a vizitdíj, főleg ha felemelik.
 – Ugyan már, megmondta a Miniszterelnök úr, hogy nem fogják emelni!
 – Nono, Bandi, én vagyok öreg, és mégis neked rövid az eszed? Nem emlékszel, miket állítottak, hazudik a Fidesz, mert nem is lesz gázáremelés, nem lesz tandíj, nem lesz vizitdíj, akkor ki is volt, aki nem mondott igazat?
 – Jó, jó, de Juci néninek már nem fog gyereke főiskolára járni.
 – És? Én másokra is gondolok nemcsak magamra. Ez a baj sok emberrel, hogy nem törődik mással csak magával. Ha ki bírom fizetni a vizitdíjat, akkor mi-

ért érdekelne a másik, a szegény ember vagy a „kisnyugdijas”? Te is azt mondd mi az a 300 forint. Én azokra a Pistáékra is gondolok, tudod, akik a sarkon laknak az utca végén. Ismered, akiknek az ikreik vannak, jó tanulók, mind a két gyerek jelessel érettségizett.

– Na és?
 – Na és? Most a szívük hasad meg! Csak az egyik fiukat bírnák nagy nehezen taníttatni, mert a Pista is meg a felesége is minimálbérért dolgozik. Sorsolják ki, melyik mehessen egyetemre? Kutya egy világ lesz itt, ha csak a gazdagok gyerekei tanulhatnak, csak a gazdagok gyógyulhatnak, ezért mondom én, ha meg is haragszol, akiben van egy kis jó érzés, az elmegy szavazni, és mind a három kérdésre igennel voksol.

Istvánfi Károly

FELHÍVÁS

Aki súlyos betegségben szenved vagy mozgásában korlátozott, és emiatt nem tud elmenni szavazni, annak írásban kell mozgóurnát kérnie.

A Csemői Polgári Kör segítséget nyújt ebben. Ha felhívja a 392-047-es vagy 06-30-447-16-20-as telefonszámot, illetve ha üzen a Petőfi u. 32. szám alá, akkor elvisszük Önnek a mozgóurnát kérő nyomtatványt. Így nem szükséges a házból kimozdulnia és mégis szavazhat, március 9-én.

A Csemői Polgári Kör nevében: Istvánfi Károly

Köszönjük

A Csemői Polgári Kör – immár hagyományosan – gyűjtést végzett a tavalyi falunapon a Ladányi Mihály Általános Iskola formaruhájának támogatására.

Az összegyűjtött hatvanezer forintot az iskola karácsonyi ünnepélyén adtuk át, ebből készült el az a nyakkendő, amelyet az énekkar tagjai az óta is hordanak.

Köszönjük mindazoknak, akik a pogácsasütéssel, a felajánlott borral és a vásárlásukkal hozzájárultak az akció sikeréhez.

Három az igazság

▶ (folytatás az 1. oldalról)

A konkrét kérdéseken kívül a népszavazásnak más vetülete is van.

Arról is véleményt mondunk, hogy bármelyik kormány megengedheti-e magának azt, hogy a polgárainak felhatalmazása nélkül tegyen bármit is.

A választás ugyanis nem a hatalomról szól. Nem az a kérdés, hogy melyik párt, melyik miniszterelnök-jelölt kerüljön hatalomra, hanem az, hogy az

emberek milyen irányt jelölnek ki az ország számára. Ennek a megvalósítása a politikusok feladata.

Ha tehát úgy gondolja az olvasó, hogy megengedhetetlen és elfogadhatatlan, hogy egy választott kormány a népe ellenében, a nép akaratával szembe menve hozzon intézkedéseket, akkor két fontos dolgot kell tennie. Az első az, hogy március 9-én elmegy választani, a második, hogy három igennel voksol.

Égy szavazat annyi, mint egy csepp, de a „csepp vájja a követ”.